

Fremfor gjenoppbyggingen

Taler

Haakon 7

Dato

24 august 1945

Sted

Torget i Trondheim

- 1 Jeg vil takke ordføreren for de meget varme og vennlige ord han har rettet til meg. Jeg vil samtidig takke trønderne for den tilslutning talen fikk.

5 Vi som har vært utenfor landet, vi har fulgt de harde tider i de forskjellige deler av landet. Jeg tror ikke at jeg overdriver når jeg sier at Trondheim var et av de tyngste steder i den siste tid av krigen. Her ble dere plaget og undertrykt og på alle måter sjenert i deres fedrelandssinn og arbeid for fedrelandet. Men aldri lot de dere kue.

- 10 Vi har fulgt med dere fra den første tid, da det ble forbudt domprosten å holde sin ettermiddagsgudstjeneste, hvorledes trønderne som ikke fikk lov til å komme inn i kirken, sang «Vår Gud han er så fast en borg utenfor kirken. Det viste at man av hjertet forstod at krigen ikke bare var en brutal krigsmakts krig, men at det også var en religionens krig. Nazistene ønsket å utslette vår tro på at Kristus
- 15 er Vår Herres sønn, de ønsket at Adolf Hitler skulle innta den plassen. Det var for meget for kirken og skolen. Derfor gjorde det et sterkt inntrykk på hele utlandet den holdning skolen og kirken tok den gang. De nektet å etterkomme det krav som ble stilt til dem. Jeg tror at en av de begivenheter som gjorde det sterkeste inntrykk på folket utenfor landets grenser, det var den motstand
- 20 kirken og skolen viste. Dermed gikk det også opp for dem at krigen stakk meget dypere enn simpelthen å være en militær krig.

Etter hvert kom andre land med og inntok den samme linje, men det skal ikke glemmes at vi nordmenn viste hvor dypt vi allikevel er festet ved vår barnetro.

25

Vi står overfor en stor og vanskelig oppgave, nemlig gjenoppbyggingen. Det er ikke mulig for en mann å kunne si at slik og slik skal det være, men hele nasjonen må vise veien og hva som skal gjøres. Det eneste jeg kan peke på, er at vi har mange steder som viser dype arr av krigen. Jeg synes vi alle bør se på det som en

- æresforpliktelse å hjelpe hvor vi kan, for at de kan få sine hjem hurtigst mulig igjen. Det er det vi alle vil. Det er meget som knytter hvert menneske til det sted hvor han er født og hvor hans virksomhet ligger. Vi kan møte disse stakkars mennesker med elskverdighet, men det som de krever av oss alle sammen, det er
- 35 å få sitt eget hjem tilbake. For at det skal lykkes, må vi alle sammen løfte i flokk og ta den oppgave som påhviler hver især. Da kan vi forhåpentlig innen ikke alt for lenge atter si at vi som bor i Norge har fått våre egne hjem slik som vi ønsket det.
- 40 Vi lever i en opprevet tid. Vi kunne kanskje tro at når krigen er slutt, så skal alt falle tilbake til de gamle folder. Men vi må huske på at omtrent alle land er i den samme situasjon som vi selv, og det er mange krigen har fart hardere frem mot enn Norge.
- 45 Slutten på krigen kan vi nesten si kom som en overraskelse. Derved ble hele landet skånet for flere krigsødeleggelser. Det er en ting som vi alle bør være meget takknemlige for. Men det forplikter, det forplikter oss til å hjelpe dem som krigen har herjet hardere med. Med det ønske at det ikke må gå alt for lenge før vi atter kan si at det går fremover, vil vi alle som er til stede her, med hjertet
- 50 istemme et 3 ganger 3 hurra for fedrelandet.

Kilde

W. P. Sommerfeldt (red.): Hans Majestet Kong Haakon VII Taler 1905-1946. Oslo, 1947, s. 88-89.

URI

- 55 <https://www.virksommeord.no/tale/fremfor-gjennoppbyggingen>

60

65